

โดย...
สุเทพ พงษ์พิทักษ์
(สงวนลิขสิทธิ์)

TAX Mapping

เทคนิค
การจัดทำ

แผนที่ภาษีอากร
เพื่อลดข้อผิดพลาดทางภาษี

เอกสารภาษีอากร

วารสารวิชาการทางกฎหมายบัญชีและภาษีอากรที่มียอดสมาชิกสูงสุด

TAX MAGAZINE

ท่านสามารถเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในด้านกฎหมาย บัญชี และภาษีอากรได้จากสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เรามอบให้ดังนี้

1. รับวารสาร **เอกสารภาษีอากร** เป็นประจำทุกเดือน ปีละ 12 เล่ม
2. รับฟรี! หนังสือประมวลรัษฎากร ฉบับสมบูรณ์ ปีละ 1 เล่ม
3. รับสิทธิเข้าสัมมนาของ บจ.ฝึกอบรมและสัมมนาธรรมนิติ ในราคาสมาชิก
4. รับสิทธิเข้าสัมมนาพิเศษสำหรับสมาชิก ปีละ 2 ครั้ง (ตามเงื่อนไขของบริษัทฯ)
5. รับส่วนลดในการเลือกซื้อหนังสือจาก "ร้านหนังสือธรรมนิติ"
6. รับสิทธิลงประกาศรับสมัครงานที่ www.jobdst.com ประกาศได้ไม่จำกัดตำแหน่ง นาน 6 เดือน มูลค่า 4,000 บาทฟรี!

- กฎหมายบัญชี
- บัญชีภาษีอากร
- การบัญชีธุรกิจ
- ภาษีสรรพากร
- การวางแผนภาษีสำหรับการประกอบธุรกิจ
- การบริหารธุรกิจ
- ข้าราชการธุรกิจการพาณิชย์
- มติ ครม.
- คำพิพากษาศาลฎีกาและหมายเหตุ
- ตอบข้อหารือกรมสรรพากร
- ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง

ขอเรียนเชิญนักบัญชี เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร นักธุรกิจ ผู้ลงทุน สมัครสมาชิกหนังสือ **เอกสารภาษีอากร** เพื่อท่านจะได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของธุรกิจ กฎหมายบัญชีและภาษีอากร ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน

สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

โทรศัพท์ (02) 555-0906-9 / E-mail : member@dharmniti.co.th

Download ใบสมัครหรือสมัคร Online ที่ www.dst.co.th

สมัครสมาชิกผ่าน ID LINE @dharmnitimember

A grayscale conceptual image featuring a magnifying glass with a metallic handle and frame. The lens is positioned over a large puzzle piece that contains the text 'TAX Mapping'. The puzzle piece is surrounded by other interlocking puzzle pieces, all set against a background of more puzzle pieces. The lighting creates soft shadows, giving the puzzle pieces a three-dimensional appearance.

TAX **Mapping**

Tax Mapping

เทคนิคการจัดทำแผนที่ภาษีอากร
เพื่อลดข้อผิดพลาดทางภาษี

โดย สุเทพ พงษ์พิทักษ์

พิมพ์ครั้งแรก : กุมภาพันธ์ 2561

เจ้าของ : บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

ที่ปรึกษา : ดุลยทัศน์ พีชมงคล

: กิตติยา อากากุลอนุ

กองบรรณาธิการ : ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง

พิสูจน์อักษร : ประนอม เพ็ชรสมัย

: จันทรีจิรา ชื้อพร้อม

ออกแบบปก : ศุภมาศ เนตรพล

จัดรูปเล่ม : ศุภมาศ เนตรพล

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด

เลขที่ 178 อาคารธรรมนิติ ชั้น 4 (ประจำชั้น 20) ถนนประชาชื่น

แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ (02) 555-0713 โทรสาร (02) 555-0728

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สุเทพ พงษ์พิทักษ์.

Tax Mapping เทคนิคการจัดทำแผนที่ภาษีอากรเพื่อลดข้อผิดพลาดทางภาษี.-- กรุงเทพฯ : ธรรมนิติ, 2560.

300 หน้า.

1. ภาษี. 2. การวางแผนภาษี I. ชื่อเรื่อง.

336.2

ISBN 978-616-302-136-6

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

(ห้ามคัดลอกหรือถ่ายสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้โดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้นจะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

สนใจเสนอผลงานเขียนเพื่อตีพิมพ์กับธรรมนิติ

บุคคลหรือองค์กรใดสนใจส่งชื่อหนังสือเล่มนี้จำนวนมาก ติดต่อคุณสำปาง (081) 359-5041

คำนำ

Tax Mapping เทคนิคการจัดทำแผนที่ภาษีอากรเพื่อลดข้อผิดพลาดทางภาษี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือในการวางแผนภาษีอากรของธุรกิจทุกประเภท ทุกขนาด โดยเฉพาะบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในอันที่จะนำไปสู่การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานทางภาษีอากร (Tax Manual) ต่อไป

ในส่วนแรกจะได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการจัดทำ Tax Mapping ซึ่งสาระสำคัญของ Tax Mapping ได้แก่ การจัดทำตาราง Matrix ระหว่าง Tax Issues หรือประเด็นทางภาษีอากร ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ประเด็นคือ ประเด็นทางด้านรายได้ ประเด็นทางด้านรายจ่าย ประเด็นทางด้านทรัพย์สิน หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ และประเด็นหน้าที่ทางภาษีอากร โดยนำมา Matching กับประเภทภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ รวมทั้งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (IFRS) ซึ่งจะได้ตารางความสัมพันธ์ของประเด็นทางภาษีอากร เป็นรายประเด็นกับภาษีอากรแต่ละประเภท เมื่อใส่พบบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะพบว่า ธุรกิจต้องคำนึงถึงในประเด็นใดบ้าง

สาระสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือ ประเด็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินกับประเด็นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชีภาษีอากรก็จะได้ความแตกต่างของรายการทางบัญชีกับรายการทางภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีได้เป็นกำไรสุทธิทางภาษีอากรต่อไป

เมื่อสามารถครอบคลุมประเด็นทางภาษีอากรที่สัมพันธ์กับประเด็นทางบัญชีได้ครบถ้วนทุกประเด็นแล้ว ก็จะสามารถพัฒนาไปสู่การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) ซึ่งมุ่งหมายที่จะให้การเสียภาษีอากร และการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอากรเป็นไปโดยถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยต้องเสียภาษีอากรเป็นจำนวนน้อยที่สุด ด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกรายการทางการเงิน (Financial Transactions) และได้รับประโยชน์สูงสุดจากการวางแผนภาษีอากร

ขอย้ำเป้าหมายสำคัญของ Tax Mapping คือการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานทางภาษีอากร (Tax Manual) ซึ่งจะช่วยให้กิจการสามารถปฏิบัติงานทางด้านภาษีอากร ได้โดยถูกต้องครบถ้วนในทุกประเด็น ขาดข้อผิดพลาดอันจะนำไปสู่ปัญหาทางภาษีอากรได้โดยสิ้นเชิง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า Tax Mapping เทคนิคการจัดทำแผนที่ทางภาษีอากรเพื่อลดข้อผิดพลาดทางภาษี เล่มนี้จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาการนักบัญชีภาษีอากร และบุคลากรทางภาษีให้สามารถปฏิบัติงานทางภาษีได้โดยถูกต้องครบถ้วน โดยง่ายตาย และนำพาธุรกิจไปสู่ความสำคัญตามเป้าหมายที่ต้องการ

สุเทพ พงษ์พิทักษ์

บทที่ 1

แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนภาษีอากร

13

1. ความหมายของการวางแผนภาษีอากร	14
แผนผังแสดงแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจ	15
1.1 แผนกับกระบวนการแก้ปัญหา	16
แผนผังแสดงกระบวนการแก้ปัญหา	17
1.2 การวางแผนภาษีอากร	23
1.3 ระดับของการวางแผนภาษีอากร	24
2. วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษีอากร	25
แผนผังแสดงองค์ประกอบของการวางแผนภาษีอากร	31
ตารางเปรียบเทียบแผนธุรกิจและแผนภาษีอากร	32
กิจกรรมท้ายบทที่ 1	33

บทที่ 2

การวางแผนภาษีอากรกับการหลบหลีกและการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

34

1. การหลีกเลี่ยงภาษีอากร	35
2. การหลบหลีกภาษีอากร	36
2.1 ความหมาย	36
2.2 ช่องโหว่กฎหมายภาษีอากร	36
กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	37
กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล	38
กรณีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	40
กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	40
กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ	41
กรณีอากรแสตมป์	42
ตารางแสดงความแตกต่างของการวางแผนภาษีอากร การหลบหลีกภาษีอากร และการหลีกเลี่ยงภาษีอากร	42
3. ความสัมพันธ์ของการหลีกเลี่ยงภาษีอากร การหลบหลีกภาษีอากร และการหลีกเลี่ยงภาษีอากร	42
แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของการวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคลกับการหลีกเลี่ยง และการหลบหลีกภาษีเงินได้นิติบุคคล	44
4. บทกำหนดโทษเนื่องจากการหลีกเลี่ยงภาษีอากร	45
4.1 บทกำหนดโทษทางแพ่ง	45
4.2 บทกำหนดโทษทางอาญาเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีอากร	47
กิจกรรมท้ายบทที่ 2	49

บทที่ 3

ขั้นตอนการวางแผนภาษีอากร

50

1. ขั้นตอนก่อนการวางแผนภาษีอากร	51
1.1 กำหนดคณะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษีอากร	51
1.2 ศึกษารูปแบบการจัดตั้งกิจการ ขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนเอกสารทางธุรกิจ	52
1.3 ประเภทภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ	55
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	55
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	56
หลักการทั่วไปของภาษีเงินได้นิติบุคคล	56
ฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลและอัตราภาษี	57
แหล่งเงินได้หรือแหล่งรายได้	59
วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	60
1.4 ปัญหาภาษีอากรของธุรกิจที่ต้องการจัดให้มีการวางแผนภาษีอากร	63
ปัญหาความแตกต่างของเงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้	65
ปัญหาความแตกต่างของเงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย	66
การเปลี่ยนแปลง	67
2. ขั้นตอนการวางแผนภาษีอากร	67
2.1 กำหนดประเด็นภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่จะวางแผนภาษีอากร	67
2.2 สาเหตุของปัญหาภาษีอากร	68
2.3 กำหนดเป้าหมายของการแก้ปัญหาภาษีอากร	70
2.4 ขั้นตอนการแก้ปัญหาภาษีอากร	72
2.5 กำหนดแผนปฏิบัติการ	73
3. ขั้นตอนการนำแผนภาษีอากรไปปฏิบัติ	74
3.1 การปฏิบัติการทางด้านผู้บังคับบัญชา	74
3.2 การปฏิบัติการทางด้านผู้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามแผน	75
4. ขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนภาษีอากร	75
4.1 การประเมินผลการปฏิบัติโดยรวม	75
4.2 การประเมินอุปสรรค ปัญหาในการปฏิบัติตามแผนภาษีอากร	75
4.3 การประเมินผลการปฏิบัติ	76
4.4 การประเมินความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามแผนภาษีอากร	76
แผนผังแสดงขั้นตอนการวางแผนภาษีอากร	77
กิจกรรมท้ายบทที่ 3	77

บทที่ 4

ตารางแผนที่ประเด็นทางภาษีอากรและคู่มือการปฏิบัติการทางภาษีอากร 78

1. แนวทางการจัดทำตารางแผนที่ทางภาษีอากร	79
1.1 การกำหนดประเภทภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ สมมติธุรกิจในรูปของบริษัทจำกัด	79
ตารางแผนที่ทางภาษีอากร	80
1.2 ประเด็นทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ	81
1.3 การจัดทำแผนที่ทางภาษีอากร	81
2. การจัดทำคู่มือปฏิบัติการทางภาษีอากร	82
3. ประโยชน์ของแผนที่ทางภาษีอากรและคู่มือปฏิบัติการทางภาษีอากร	83
4. ตัวอย่างการจัดทำตารางแผนที่ภาษี	84

บทที่ 5

ประเด็นภาษีเงินได้นิติบุคคล 96

ศึกษารูปแบบการจัดองค์การ	97
ศึกษาการวิเคราะห์ SWOT	98
ศึกษาขั้นตอนการดำเนินธุรกิจโดยละเอียด	98
ศึกษาระบบเอกสารทางธุรกิจและระบบบัญชีของกิจการ	99
ศึกษาระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน และประสิทธิภาพหรือคุณภาพของการตรวจสอบและการควบคุมภายใน	99
ศึกษาและวิเคราะห์ผลการประกอบกิจการทั้งในอดีตและปัจจุบัน	99
ศึกษานโยบายขององค์กรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	99
1. บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	99
1.1 ประเด็นรอบระยะเวลาบัญชี	99
ตารางสรุปเกี่ยวกับรอบระยะเวลาบัญชี	102
1.2 ประเด็นแหล่งเงินได้หรือแหล่งรายได้	102
1.3 การปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิทางภาษีอากร	103
ความสัมพันธ์ของกำไรสุทธิทางบัญชีและกำไรสุทธิทางภาษีอากร	104
1.4 ประเด็นภาษีอากรทางด้านรายได้	104
ประเภทของรายได้ตามมาตรา 65	104
เกณฑ์การรับรู้รายได้รายจ่าย	104
เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	105
รายได้ที่ได้รับยกเว้น	105
แผนผังแสดงรายได้ทางบัญชีและรายได้ทางภาษีอากร หลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ทางภาษีอากร	110

1.5 ประเด็นภาษีอากรทางด้านรายจ่าย	110
ประเภทรายจ่าย	110
เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร	110
เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร	111
เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ตรี ในส่วนที่เป็นรายจ่ายที่ต้องห้ามโดยผลของกฎหมาย	112
สรุปเงื่อนไขรายจ่ายที่ไม่ต้องห้ามหรือรายจ่ายที่นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ	
หรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร	113
รายการสรุปเกี่ยวกับภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน	116
รายจ่ายที่หักได้เพิ่มขึ้น	117
แผนผังแสดงรายจ่ายทางบัญชีและรายจ่ายทางภาษีอากร หลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายจ่าย	
ทางภาษีอากร	127
1.6 ประเด็นภาษีเงินได้นิติบุคคลเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สินหรือหนี้สิน	127
มาตรา 65 ทวิ (3) การตีราคาทรัพย์สินอย่างอื่นที่ไม่ใช่สินค้าย่อย	127
มาตรา 65 ทวิ (5) การตีราคาเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็น	
เงินตราต่างประเทศ	128
มาตรา 65 ทวิ (6) การตีราคาสินค้าย่อย ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	128
มาตรา 74 (1) การตีราคาทรัพย์สิน ณ วันเลิกกิจการ ควบกิจการ หรือโอนกิจการ	128
1.7 ประเด็นหน้าที่ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล	129
หน้าที่ในการจัดทำบัญชี	129
หน้าที่ในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	129
หน้าที่ในการพิสูจน์ข้อกล่าวอ้าง	129
2. ปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล	129
2.1 ปัญหาทางด้านรายได้	129
2.2 ปัญหาทางด้านรายจ่าย	131
2.3 ประเด็นปัญหาทางด้านทรัพย์สินและหนี้สิน	134
2.4 ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล	134

บทที่ 6

ประเด็นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

135

1. ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	136
1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย	136
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย	138
ตารางสรุปภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส	139
ตารางเปรียบเทียบการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย	
และภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย	144

1.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษี	145
1.4 การขอคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (มาตรา 63 และมาตรา 27 ตร.)	146
1.5 การจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไม่เป็นเหตุเสื่อมสิทธิที่จะเรียกเก็บภาษีตามวิธีอื่น	147
1.6 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จ่ายเงินได้เกี่ยวกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	147
2. ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	148
2.1 ประเด็นปัญหาทางด้านรายได้	148
2.2 ประเด็นปัญหาทางด้านรายจ่าย	149
ตารางแสดงความแตกต่างของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 และมาตรา 3 เทรส	152
2.3 ปัญหาความรับผิดชอบของผู้จ่ายเงินได้	155
ความรับผิดชอบในจำนวนเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของผู้จ่ายเงินได้	155
ความรับผิดชอบในเงินเพิ่มภาษี	155
ความรับผิดชอบทางอาญา	155

บทที่ 7

ประเด็นภาษีมูลค่าเพิ่ม

157

1. ปัญหาทั่วไป	158
1.1 หลักการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	158
ตารางแสดงความสัมพันธ์ของกิจกรรมที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้รับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม	158
1.2 บทบัญญัติหมวด 4 ว่าด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม	159
2. ปัญหาภาษีขาย	161
2.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีขาย	161
3. ปัญหาเกี่ยวกับภาษีซื้อ	169
3.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีซื้อ	169
3.2 ความหมายและที่มาของภาษีซื้อ	169
3.3 ภาษีซื้อที่เครดิตได้	170
3.4 หลักเกณฑ์การนำภาษีซื้อตามหลักฐานใบกำกับภาษีไปใช้เป็นเครดิตในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือนภาษี	173
3.5 ภาษีซื้อที่ต้องห้าม	176
4. ปัญหาการเฉลี่ยภาษีซื้อ	181
4.1 ผู้ประกอบการที่ต้องเฉลี่ยภาษีซื้อ	181
4.2 หลักการเบื้องต้นในการจัดการเฉลี่ยภาษีซื้อ	182
4.3 วิธีการเฉลี่ยภาษีซื้อ	183
4.4 การเฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของรายได้	183

4.5 วิธีการเฉลี่ยภาษีซื้อตามพื้นที่การใช้อาคาร	191
4.6 การเฉลี่ยภาษีซื้อกรณีพิเศษ	197
5. ปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	198
5.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	198
5.2 ปัญหาแนวปฏิบัติในการจัดทำใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	204
แนวทางปฏิบัติทั่วไป	204
แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.86/2542	206

บทที่ 8

ประเด็นภาษีธุรกิจเฉพาะ

214

1. ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ	215
1.1 หลักการทั่วไปของภาษีธุรกิจเฉพาะ	215
1.2 กิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	216
1.3 กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ	217
1.4 เกณฑ์การคำนวณรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	218
1.5 ฐานภาษีธุรกิจเฉพาะ	219
1.6 อัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ	220
ตารางแสดงประเภทกิจการ ฐานภาษี และอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ	220
1.7 การคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ	221
1.8 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการในระบบภาษีธุรกิจเฉพาะ	221
การจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ	221
หน้าที่เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ	223
1.9 ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ	224
2. ปัญหาเกี่ยวกับ “รายรับ” ในการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ	224
2.1 ปัญหาความครบถ้วนของรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	224
2.2 ปัญหาการรับรู้รายรับของกิจการแฟคตอริง	225
2.3 ปัญหารายรับการประกอบกิจการเยี่ยงธนาคารพาณิชย์	226
การประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์	226
การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับดอกเบี้ยของกิจการเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 91/5 (5)	
ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.26/2534	226
2.4 ปัญหาการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะจากการขายอสังหาริมทรัพย์	227
การขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร	227

ภาคผนวก	228
Tax Issues Mapping รวมทุกกรณี	229
หน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (ภาษีเงินได้นิติบุคคล)	272
หน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (ภาษีมูลค่าเพิ่ม)	281
หน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (ภาษีธุรกิจเฉพาะ)	286
หน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร (บุคคลธรรมดา)	291

บทที่ 1

แนวคิดทั่วไป

เกี่ยวกับการวางแผนภาษีอากร

การบริหารธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นกิจการประเภทใด มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจที่ต้องคำนึงถึง คือ 4 M's อันได้แก่ **บุคลากร (Man)** **เงิน (Money)** **วัสดุอุปกรณ์ (Material)** และ**การจัดการ (Management)** รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมภายนอก (Environment) ที่จะกระทบต่อกิจการ อาทิ ลูกค้าหรือตลาด (Market) กฎหมาย สังคม ทั้งนี้ วัตถุประสงค์สำคัญของการบริหารธุรกิจคือ มุ่งหมายที่จะให้กิจการประสบผลสำเร็จ โดยได้รับกำไรสูงสุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด การที่จะทำให้กิจการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากปัจจัยทางธุรกิจข้างต้นแล้ว สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงก็คือ **ปัจจัยทางภาษีอากร** เพราะภาษีอากรเป็นภาระหรือค่าใช้จ่ายของกิจการที่ต้องปฏิบัติ และชำระให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายภาษีอากรแต่ละประเภท มิฉะนั้น อาจต้องเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม รวมทั้งเสียเวลาและโอกาสโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การเสียภาษีอากรโดยถูกต้องครบถ้วนเพียงอย่างเดียว น่าจะยังไม่เพียงพอสำหรับการบริหารธุรกิจที่ชาญฉลาด หากแต่ต้องเสียภาษีอากรให้น้อยที่สุด โดยตัดทอนส่วนที่ไม่จำเป็นต้องเสียออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่อาศัย **การหลีกเลี่ยงภาษีอากร (Tax Evasion)** หรือโดยเจตนาทุจริตที่จะไม่เสียภาษี ซึ่งการที่จะกระทำหรือปฏิบัติให้ได้เช่นนั้น ผู้ประกอบการต้องอาศัยเทคนิคในการดำเนินการทางภาษีอากรที่เรียกว่า **การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning)** เพื่อขจัดปัญหาการเสียภาษีอากรเกินกว่าเหตุ และสามารถจัดข้อโต้แย้งทางภาษีอากรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลในทุกกรณี อนึ่ง บทบัญญัติที่อ้างถึงในบทนี้ ถ้ามิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้หมายความถึงบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

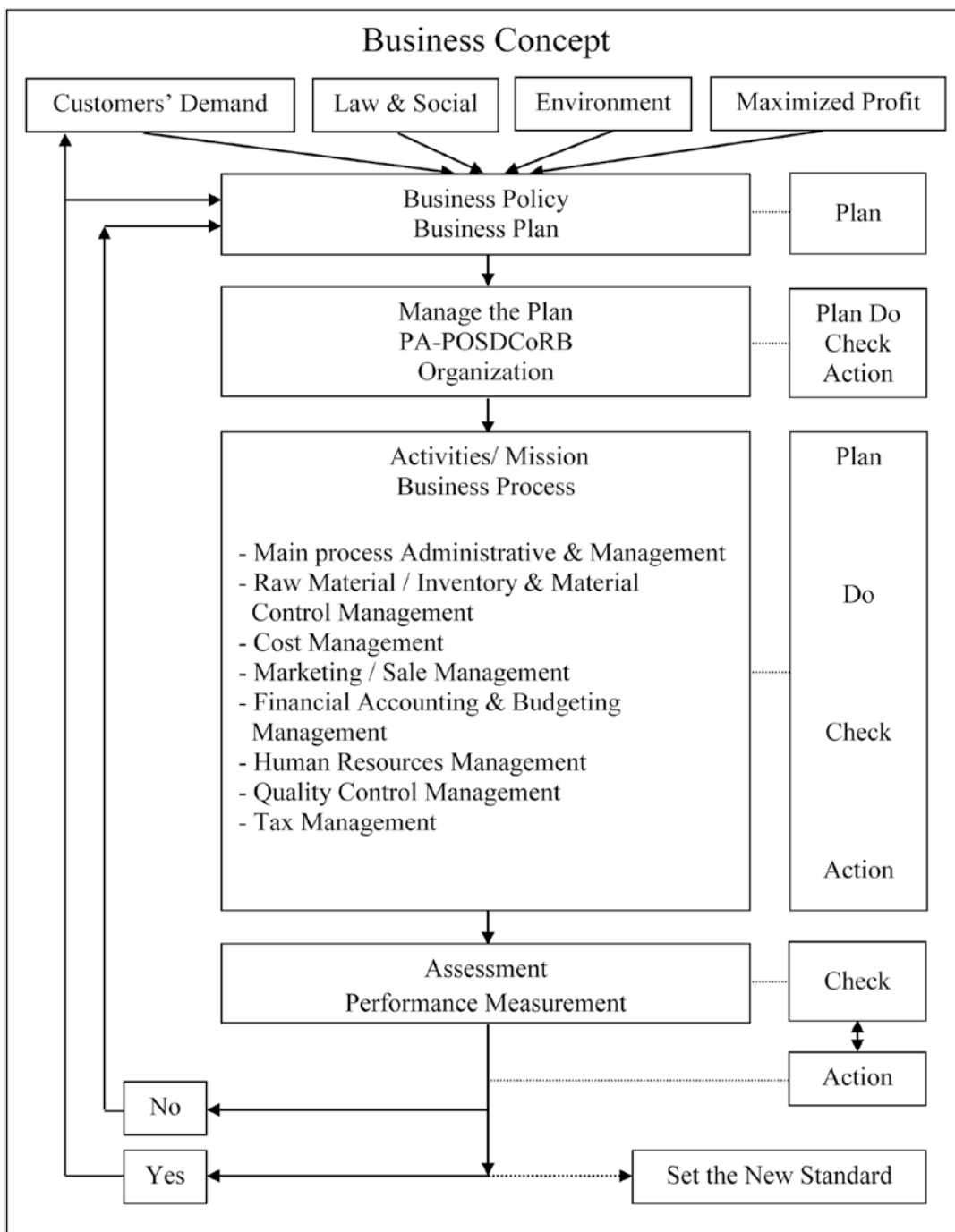
1. ความหมายของการวางแผนภาษีอากร

โดยทั่วไป **การวางแผน** หมายถึง การตัดสินใจเตรียมการเพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต โดยกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของการวางแผนไว้ดังนี้

1. แผนเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร
2. แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. แผนเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติในกาลอนาคต
4. แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดระบบงาน และการจัดสรรเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานนั้น โดยวิธีที่เหมาะสมที่สุด

การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดวิธีการปฏิบัติงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีข้อจำกัดของทรัพยากรและระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

แผนผังแสดงแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจ

1.1 แผนกับกระบวนการแก้ปัญหา

ในการแก้ปัญหาทุกชนิดทุกประเภท และในทุกโอกาส ในอันที่จะให้ปัญหาทั้งหลายจบลงไปด้วยสิ้นเชิง และแก้ปัญหาย่างถูกต้องตรงต้นตอแห่งปัญหา ผู้แก้ปัญหามustมีความเข้าใจกระบวนการแก้ปัญหาหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) 4 ประการ ซึ่งตรงกับหลักการแก้ปัญหามทางพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 คือ

ประการแรก ต้องกำหนดรู้อย่างชัดแจ้งในตัวปัญหาที่จะแก้ไขว่ามีโดยประการใด อะไรคือปัญหาที่เป็นอยู่หรือที่ดำรงอยู่ ในอดีตมีปัญหายังไร และคาดเห็นปัญหาที่จะเกิดในอนาคต

ประการที่สอง ต้องเข้าใจโดยถ่องแท้ถึงสาเหตุแห่งปัญหาทั้งหลายเหล่านั้นว่า เกิดจากอะไรหรือมีปัจจัยอะไรที่ก่อให้เกิดปัญหานั้นๆ อย่างครบถ้วนทุกเหตุทุกปัจจัย

ประการที่สาม กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาวา ต้องการให้เกิดสภาวะที่หมดปัญหาเป็นอย่างไร โดยอาศัยแนวความคิดที่ถูกต้อง และแนวคิดในเชิงบวกเป็นเครื่องนำทางและกำลังที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการแก้ปัญหา

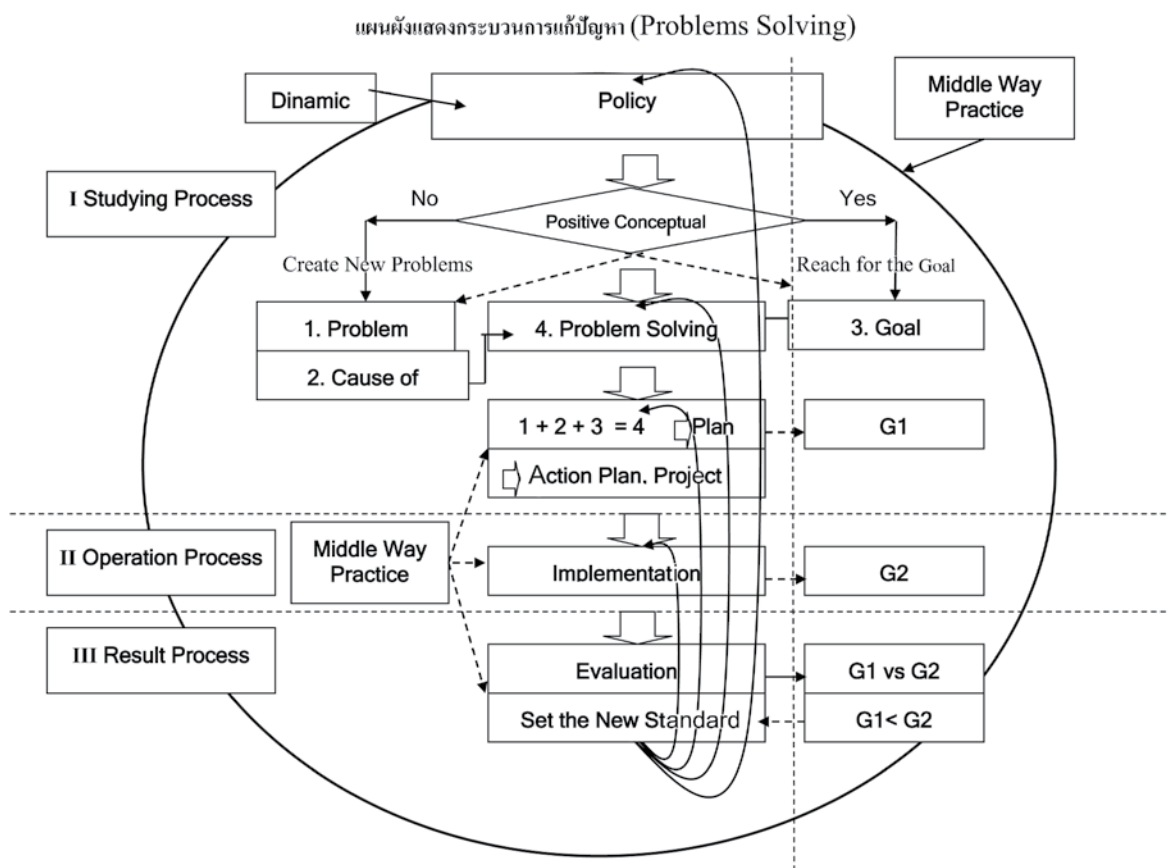
ประการที่สี่ เมื่อประมวลทั้งสามประเด็นดังกล่าวเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผนที่ดี โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นสาเหตุแห่งปัญหา ผู้แก้ปัญหาก็จะสามารถเข้าถึงแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาโดยง่ายและสามารถแก้ปัญหาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้แนวความคิดเชิงบวกหรือแนวความคิดที่ถูกต้องที่จะไม่ก่อหรือสร้างปัญหาใหม่ อาทิ

- (1) มีศรัทธาต่อกระบวนการแก้ปัญหา โดยมองเห็นปัญหา สาเหตุแห่งปัญหา เป้าหมาย และแนวทางแก้ปัญหา
- (2) กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาโดยไม่คิดเบียดเบียนทั้งตนเองและหรือเอาเปรียบผู้อื่น
- (3) มีความเด็ดเดี่ยว มุ่งมั่น แน่วแน่ อดทน มุมนานะ เพียรพยายาม ในการแก้ปัญหาโดยไม่ย่อท้อ ระอา เบื่อหน่าย
- (4) ใช้ดุลพินิจที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา
- (5) มีสำนึกที่จะตอบแทนผู้ที่มีบุญคุณทุกคนตลอดไป
- (6) มีความละเอียดที่แม้แต่จะคิดทำบาป และเกรงกลัวต่อผลกระทบอันเป็นบาปที่จะกระทำนั้น
- (7) มีแนวความคิดที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข ด้วยความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขพ้นจากกองทุกข์ พลอยยินดีและวางเฉยได้เมื่อไม่อาจกระทำการอย่างอื่นๆ ได้
- (8) ให้อภัยและให้ทาน
- (9) รู้รักสามัคคี ปรองดอง กลมเกลียว เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- (10) มีแนวคิดของการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม
- (11) ยึดมั่นอุดมการณ์ของความถูกต้อง

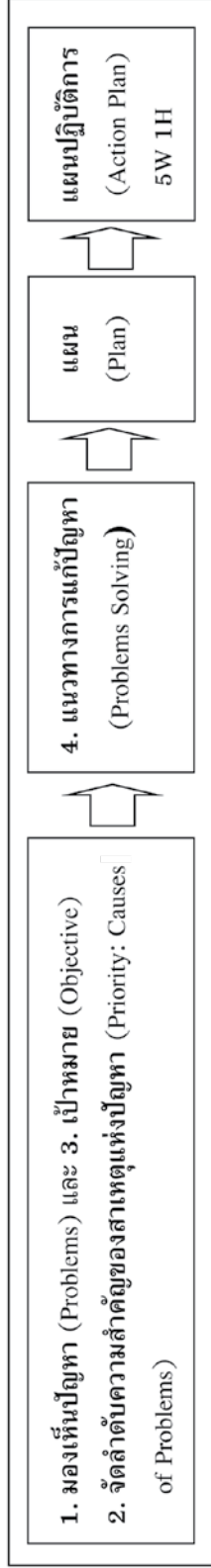
กระบวนการแก้ปัญหาอาจแสดงเป็นแผนผังได้ดังนี้

ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงต่อการแก้ปัญหาขององค์กร จากแผนผังดังกล่าว อาจสรุปหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงได้ดังนี้

กระบวนการแก้ปัญหาอาจจำแนกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นศึกษา ขั้นปฏิบัติ และขั้นผลการปฏิบัติ ซึ่งอาจแสดงได้ในอีกรูปแบบหนึ่งดังนี้

แผนผังแสดงกระบวนการแก้ปัญหา (Problems Solving Procedure)
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหา นโยบายและการวางแผน (Study Procedure)

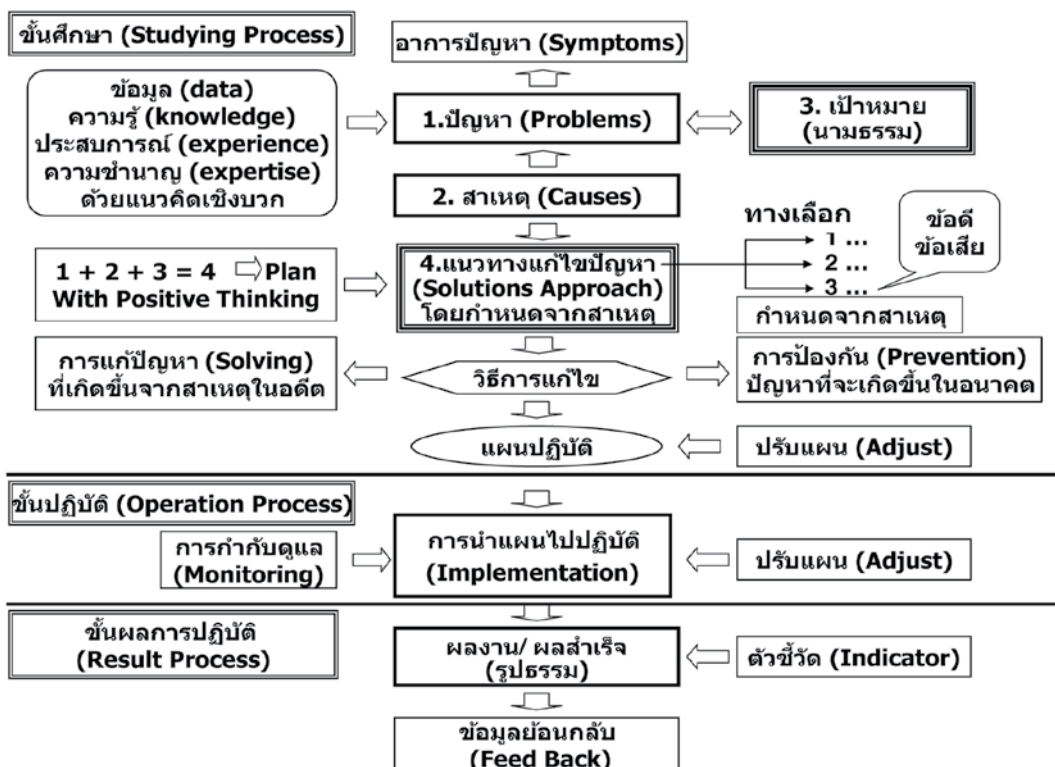
ขั้นตอนที่ 2. การดำเนินการแก้ปัญหา (Operating Procedure)

การนำแผนไปปฏิบัติ (Do/Implementation the Action Plan)

1. Who: ผู้ดำเนินการ ได้แก่ การดำเนินการของผู้บริหาร (Executive) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
2. What: ต้องทำอะไร
3. How: ต้องทำอะไร (How to) และด้วยงบประมาณเท่าใด (How much)
4. When: ต้องทำเมื่อใด
5. Where: ต้องทำที่ใด
6. Why: คาดหวังว่าจะได้รับสิ่งใดจากการปฏิบัติ โดยเฉพาะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่

ขั้นตอนที่ 3. ผลการดำเนินการแก้ปัญหา (Result Procedure)

1. การติดตามประเมินผล (Check/Evaluation) เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับเป้าหมายที่กำหนด
2. การกำหนดมาตรฐานใหม่ (Action)

จากแผนผังดังกล่าว อาจสรุปหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงในกระบวนการแก้ปัญหาได้ดังนี้

1.1.1 ขั้นศึกษา

(1) คิดโดยแบบยลถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหา ตลอดจนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เนื่องจากผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงต่อการแก้ปัญหาขององค์กร ในทุกกระบวนการแก้ปัญหา ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มองเห็นปัญหาขององค์กรทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วในอดีต ปัญหาที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน และปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยศึกษาวิธีการแก้ปัญหาในอดีต เพื่อทำการแก้ปัญหาในปัจจุบันด้วยแผนระยะสั้นหรือแผนระยะกลาง และป้องกันปัญหาในอนาคตด้วยแผนระยะต่างๆ ที่เปี่ยมด้วยประสบการณ์และองค์ความรู้ที่พึงต้องใช้ในการแก้ปัญหา

อนึ่ง ผู้บริหารพึงกำหนดความคิดที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

ความคิดที่พึงประสงค์	ความคิดที่ไม่พึงประสงค์
1. คิดโดยละเอียดรอบคอบ เป็นระบบ	1. คิดเล็กคิดน้อย
2. คิดครอบคลุม ทั้งถึง ยาวไกล อย่างมีวิสัยทัศน์	2. คิดสั้นหรือคิดสั้นๆ เอาตัวรอดคนเดียว
3. คิดรู้คุณค่าผู้มีพระคุณและคิดทดแทนคุณท่าน	3. คิดเนรคุณ
4. คิดละเอียดรอบาป เกรงกลัวบาป และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4. คิดเบียดเบียนหรือเอาเปรียบผู้อื่น
5. ไม่คิดเห็นแก่ตัว ไม่มีอคติ	5. คิดเห็นแก่ตัว มีอคติลำเอียง

(2) รวบรวมข้อมูลอันเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างครบถ้วนรอบด้านว่าปัญหาใดเกิดจากหรือพึงเกิดจากสาเหตุใด และจัดลำดับชั้นความสำคัญของปัญหาและสาเหตุแห่งปัญหานั้นๆ ในอันที่จะนำไปกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป โดยใช้แนวคิดเชิงบวก อาทิ

(ก) การมองเห็นปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย และแนวทางแก้ไขโดยชัดแจ้ง (ความมีปัญญาเห็นความจริงทั้งปวง) และเข้าใจในธรรมชาติของสรรพสิ่ง

(ข) มีศรัทธาต่อกระบวนการแก้ปัญหาและศรัทธาต่อองค์กร รู้รักสามัคคี ประองดองเป็นปึกแผ่น

(ค) หมั่นตริตรองหาเหตุผล และขยันหมั่นเพียรในการศึกษาศิลปะ วิทยาการ

(ง) ซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดี รู้คุณค่า และทดแทนคุณท่าน

(จ) ละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาป

(ฉ) มุ่งมั่นแน่วแน่ ความเด็ดเดี่ยว ไม่ย่อท้อ มุมานะ เพียรพยายาม จดจ่อ อดทน ขยันบากบั่น เสียสละ อุทิศ ทูมเท

(ช) เต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

(ซ) มีศีลระลึกรู้อย่างทั่วถึง ตื่นตัว และเบิกบาน ไม่ประมาทในกิจการทั้งปวง

(ณ) แบ่งปัน ให้ทาน เมตตา กรุณา ให้อภัย ไม่อาฆาต พยาบาท เคียดแค้น

(ญ) เจรจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ และดำรงตนให้ถูกต้องต่อบุคคล เวลา และสถานที่ โอบอ้อมอารี

(ฎ) ไม่ลังเลสงสัยในการกระทำความดีและมองโลกแต่แง่ดี

(ฏ) กระทำด้วยความเป็นปกติสุขและรักในความสงบ

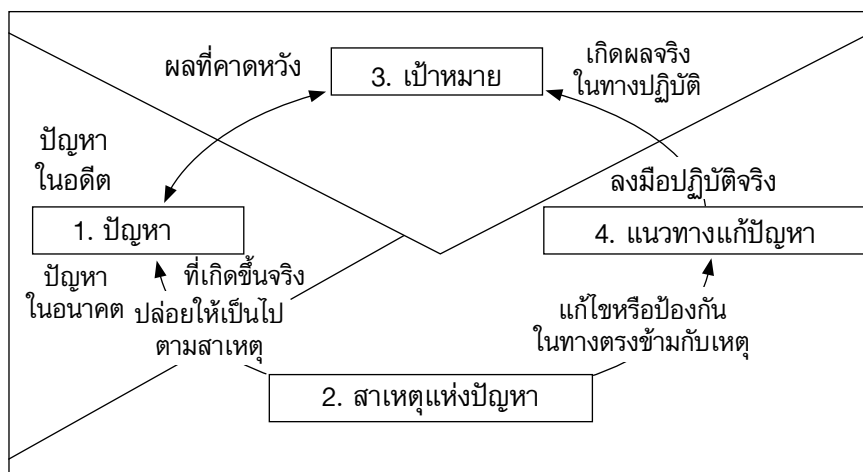
(3) กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา โดยพิจารณาจากสาเหตุแห่งปัญหาที่ถูกจัดชั้นไว้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นประโยชน์ มีแบบแผน โดยกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นด้านหรือวิธีที่ตรงกันข้ามกับสาเหตุแห่งปัญหา ในกรณีที่มีแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาได้หลายวิธี ให้เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด จากนั้นนำรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย และแนวทางแก้ไขมากำหนดเป็นแผนงานหลัก แผนปฏิบัติงาน หรือโครงการที่ชัดเจน อันประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติที่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ผู้ปฏิบัติว่าต้องปฏิบัติอะไร ปฏิบัติอย่างไร ต้องใช้งบประมาณเท่าใด ต้องปฏิบัติเมื่อไร และปฏิบัติที่ไหน มีความคาดหวังต่อผลการปฏิบัติตามแผนงานอย่างไร (5W1H)

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ

- (ก) หยุดกระทำการสิ่งที่ไม่ถูกต้องอันเป็นสาเหตุของปัญหานั้นทันที
- (ข) เริ่มกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ เพื่อมุ่งตรงไปสู่เป้าหมายที่กำหนด
- (ค) กระทำสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งกำหนดเป็นมาตรฐานนั้นตลอดไป

ดังจะเห็นได้ว่า หากปล่อยให้ปัญหา อาทิ ความเสียหาย ผลขาดทุน ความสูญเสีย เกิดขึ้นด้วยการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นประโยชน์อันเป็นสาเหตุแห่งปัญหาทั้งปัญหาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้บริหารต้องตามแก้ปัญหาไม่หยุดหย่อน แต่ถ้าหาแนวทางในการขจัดสาเหตุของปัญหาได้ โดยพิจารณาดำเนินการทางด้านตรงข้ามกับสาเหตุก็จะทำให้บังเกิดผลดีต่อองค์กร กล่าวคือ บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการได้ในที่สุด ซึ่งอาจแสดงเป็นรูปแบบของจดหมายดังนี้

ตัวแบบของจดหมาย (Envelop Model)

1.1.2 ขั้นปฏิบัติ

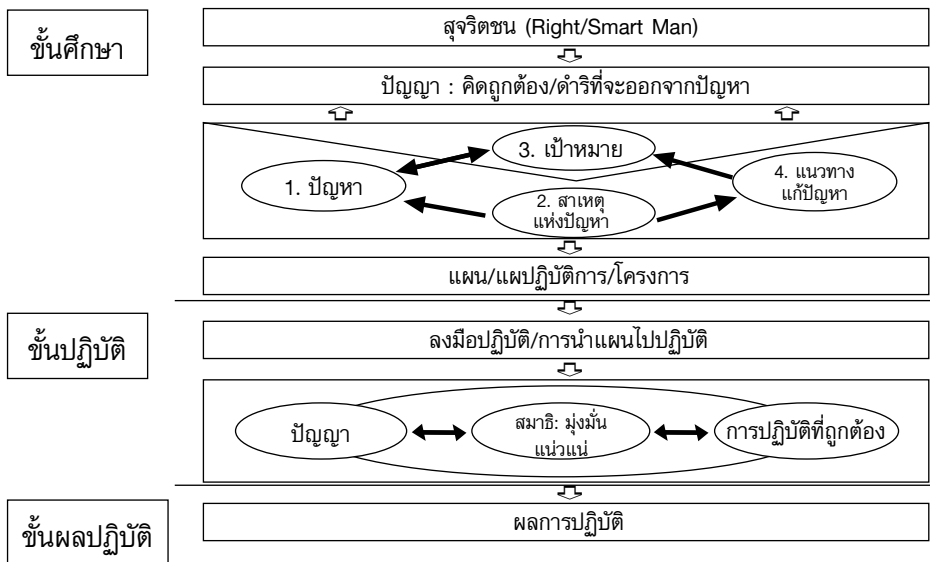
เพื่อก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนศึกษา เพราะหากไม่มีการปฏิบัติย่อมไม่บังเกิดผลใดๆ เลย

- (1) นำแผนปฏิบัติงานและหรือโครงการตามข้อ 1.1.1 (3) ที่ได้ศึกษาไปปฏิบัติ โดยมอบหมาย สั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติตามแผน
- (2) ควบคุมบังคับบัญชาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน
- (3) บริหารและจัดการงานในสำนักงาน อาทิ ปัจจัย 4 M's ทรัพยากรมนุษย์ เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการวินิจฉัยสั่งการ การสื่อสาร ด้วยแนวคิดเชิงบวก
- (4) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

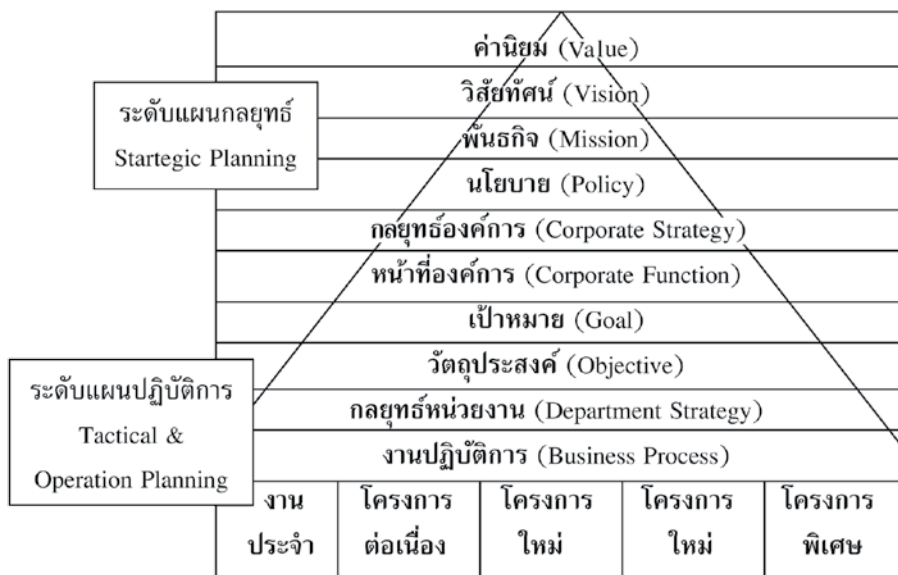
1.1.3 ขั้นผลการปฏิบัติ

- (1) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนว่าเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่
- (2) กำหนดมาตรฐานในการทำงานใหม่ ในกรณีที่ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือเกินกว่าที่คาดหวัง อันก่อให้เกิดทั้งประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

จากกระบวนการแก้ปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การจัดทำแผนเป็นขั้นตอนการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุแห่งปัญหา เป้าหมาย และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้เห็นกรอบและทิศทางในการแก้ปัญหา จากนั้นการปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแนวทางหรือกรอบและทิศทางของการแก้ปัญหาที่ได้ศึกษาไว้ ในขั้นตอนสุดท้ายคือ ผลของการปฏิบัติที่ปรากฏออกมา หากมีการควบคุมการจัดทำแผนและการปฏิบัติตามแผนอย่างมีระบบแบบแผน ก็ย่อมได้ผลการปฏิบัติตามเป้าหมายที่ต้องการในที่สุด และในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแก้ปัญหาล้วนแล้วแต่ต้องพิจารณาให้เข้าใจว่าอะไรคือปัญหา ปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด มีเป้าหมายที่ต้องการอย่างไร และมีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการอย่างไร

แผนธุรกิจ 2 ระดับ

แผน (Plan) และการปฏิบัติตามแผน (Implementation) ตลอดจน การติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผน (Evaluation) จึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต โดยกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์อย่างเป็นระบบแบบแผนทุกขั้นตอน และอย่างรอบคอบ มีทิศทางที่แน่นอนชัดเจน กอปรด้วยแนวคิดที่สุจริต ถูกต้อง และเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ทราบถึงปัญหาสาเหตุของปัญหา และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในส่วนของการจัดทำแผน เป็นขั้นตอนการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุแห่งปัญหา เป้าหมาย และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้เห็นกรอบและทิศทางในการแก้ปัญหา จากนั้นในส่วนของ การปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแนวทางหรือกรอบและทิศทางของการแก้ปัญหาที่ได้ศึกษาไว้ในขั้นตอนสุดท้ายคือ ผลของการปฏิบัติที่ปรากฏออกมาหากมีการควบคุมการจัดทำแผนและการปฏิบัติตามแผนอย่างมีระบบแบบแผน ก็ย่อมได้ผลการปฏิบัติตามเป้าหมายที่ต้องการในที่สุด

1.2 การวางแผนภาษีอากร

การวางแผนภาษีอากรมีลักษณะเช่นเดียวกับการวางแผนทางธุรกิจอื่นๆ ทัวไปนั่นเอง เพียงแต่นเน้นการปฏิบัติงานทางด้านภาษีอากร ดังนั้น อาจสรุปความหมายของการวางแผนภาษีอากรได้ดังนี้

1.2.1 การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial Transactions) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางภาษีอากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในอันที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแล้ว และป้องกันมิให้เกิดปัญหาภาษีอากร ไม่ว่าประการใดๆ โดยมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรขององค์กรเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายภาษีอากรกำหนดไว้ และเป็นผลให้จำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียนั้น เป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือประหยัดที่สุด รวมทั้งใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด ทั้งนี้ โดยไม่อาศัยการทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีอากร

อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การวางแผนภาษีอากรเป็นการออกแบบการดำเนินธุรกิจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับรายการรายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆ และจำนวนกำไรหรือขาดทุน โดยคำนึงถึงประเภทภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติทางภาษีอากร เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วนในทุกประเด็นภาษีอากร และต้องเสียเป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด รวมทั้งการใช้ประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด โดยไม่อาศัยการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

1.2.2 ผู้ประกอบการพึงต้องระลึกอยู่เสมอว่า “ภาษีอากร” เป็นภาระผูกพันหรือปัญหาทางด้านรายจ่ายที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปกับการดำเนินธุรกิจ เช่นเดียวกับรายจ่ายหรือต้นทุนทางธุรกิจอื่นๆ โดยทั่วไป และเป็นปัญหาหรือภาระผูกพันที่ไม่อาจเลื่อนหรือผัดเวลาออกไปได้ เพราะภาษีอากรเป็น **“หนี้ที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย”** ซึ่งผู้เสียภาษีพึงต้องชำระตามกำหนดเวลาโดยไม่อาจบิดพลิ้ว การเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีอากรในทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่ต้องกระทำเป็นอันดับแรกๆ เช่นเดียวกับการวางแผนโดยทั่วไป เช่น ต้องรู้จักประกอบของกฎหมายภาษีอากรแต่ละประเภทที่ต้องเสีย

1.2.3 องค์ประกอบของกฎหมายภาษีอากรแต่ละประเภทที่ต้องเสีย ดังนี้

(1) หลักการทั่วไปของกฎหมายภาษีอากร อาทิ การกำหนดให้หน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรประเภทนั้น มีหลักการในการจัดเก็บภาษีอากรประเภทนั้นๆ อย่างไร

(2) กำหนดบุคคลใดเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี อาทิ บุคคลธรรมดา หรือกองมรดก ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น

(3) กำหนดวิธีการคำนวณภาษีอย่างไรว่าจะจัดเก็บจากฐานภาษีใด อาทิ ฐานรายได้ ฐานรายจ่าย หรือฐานการบริโภค ฐานทรัพย์สิน หรือฐานอื่น เช่น กิจกรรม เป็นต้น และข้อกำหนดเกี่ยวกับอัตราภาษีเป็นอย่างไร

(4) วิธีการชำระภาษีและมีกำหนดเวลาในการชำระภาษีอย่างไร

(5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีอากรไว้อย่างไร

(6) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอคืนภาษีอากรไว้อย่างไร

(7) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้เสียภาษีอย่างไร

(8) บทกำหนดโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญาอย่างไร

(9) วิธีการจัดซื้อโต้แย้งทางภาษีอากรอย่างไร

1.2.4 การวางแผนภาษีอากรที่จะให้ได้ผลต้องกระทำทันทีที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจ และต้องกระทำต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านภาษีอากรประเภทนั้นๆ ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในกิจการที่จะวางแผนภาษีอากรด้วย การวางแผนภาษีอากรจึงอาจต้องอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย อาทิ กรรมการผู้จัดการ สมุห์บัญชี นักกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญทางภาษีอากร และฝ่ายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ร่วมปรึกษาหารือโดยรอบด้านในประเด็นภาษีอากรที่เกิดขึ้นกับธุรกิจที่วางแผนภาษีอากรนั้นๆ และต้องกระทำควบคู่ไปกับการวางแผนธุรกิจที่มีประเด็นภาษีอากรเข้ามาเกี่ยวข้อง

1.3 ระดับของการวางแผนภาษีอากร

การวางแผนภาษีอากร อาจมีได้หลายๆ ระดับ อาทิ

1.3.1 การวางแผนภาษีอากรเบื้องต้น ซึ่งเป็นการวางแผนภาษีอากร โดยอาศัยความรู้ความชำนาญในประเด็นข้อกฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีความยุ่งยากหรือสลับซับซ้อนน้อย อาทิ

(1) การวางแผนเกี่ยวกับกำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการและการเสียภาษี โดยการจัดทำปฏิทินภาษี

(2) การจัดเตรียมแบบแสดงรายการภาษี

(3) การวางแผนจัดการเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร เป็นต้น

การวางแผนภาษีอากรในระดับนี้ ไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือทีมงานในการวางแผน เป็นแต่เพียงการคำนึงถึงประเด็นทางภาษีที่เกี่ยวข้องก็สำเร็จแล้ว

1.3.2 การวางแผนภาษีอากร โดยอาศัยความรู้ความชำนาญในประเด็นข้อกฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่อาจมีความยุ่งยากหรือสลับซับซ้อนมากขึ้นไปตามสภาพหรือข้อเท็จจริงทางธุรกิจ และบทบัญญัติทางกฎหมายภาษีอากร ตลอดจนแนวทางปฏิบัติของทางราชการ คำวินิจฉัย และคำพิพากษาของศาล ซึ่งเป็นการวางแผนภาษีอากรในระดับที่ลึกลงไปอีกระดับหนึ่ง อาทิ

(1) การวางแผนภาษีอากรเพื่อเริ่มกิจการหรือเมื่อเริ่มกิจการใหม่

(2) การวางแผนเพื่อการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

(3) การวางแผนภาษีอากรด้านรายได้

- (4) การวางแผนภาษีอากรด้านรายจ่าย
- (5) การวางแผนภาษีอากรด้านทรัพย์สินและหนี้สิน
- (6) การวางแผนภาษีอากรเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีอากร
- (7) การวางแผนภาษีอากรในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวางแผนภาษีอากรในระดับนี้อาจจำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย บางกรณีต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษีอากร จึงจะสามารถวางแผนภาษีอากรที่จะทำให้ได้ประโยชน์สูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษีอากร

การวางแผนภาษีอากรมักนิยมกระทำในกิจการที่มีรายได้ และมาตรฐานในการดำเนินงานสูง หรือในกิจการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงจากระบบการบริหารกิจการภายในครอบครัว (Family Company) ไปสู่ความเป็นกิจการมหาชน (Public Company) เพราะมีความคุ้มค่าในการดำเนินการวางแผนภาษีอากรต่อธุรกิจประเภทนั้น อย่างไรก็ตาม ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กอาจใช้การวางแผนภาษีอากรเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องในอันที่จะลดทอนปัญหาทางภาษีอากร และใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

โดยทั่วไปการวางแผนภาษีอากรมีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

2.1 เพื่อให้การเสียภาษีอากรของกิจการที่วางแผนภาษีอากรเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนดบัญญัติ หากแต่จำนวนเม็ดเงินภาษีที่ต้องเสีย นั้น **ต้องเป็นจำนวนน้อยที่สุด** หรือประหยัดที่สุด โดยไม่อาศัยการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

วัตถุประสงค์ข้อนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนภาษีอากรหรือการแก้ปัญหาภาษีอากรที่ถูกต้องโดยเริ่มจากการมีแนวคิดที่ถูกต้องต่อการเสียภาษีอากรซึ่งถือเป็น **ปณิธานหรือข้อผูกพัน**ของผู้บริหารระดับสูง (Commitment) ที่ต้องกำหนดให้มีตั้งแต่เริ่มต้นประกอบธุรกิจ ประกอบด้วย

2.1.1 มีความต้องการที่จะเสียภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่ปฏิบัติการใดๆ อันเป็นการหลีกเลี่ยงภาษีอากร ด้วยสำนึกในหน้าที่เกี่ยวกับการเสียภาษีอากรเป็นของตนเองที่มีต่อสังคม โดยการบันทึกบัญชีรายได้และรายจ่ายให้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกรายการตามมาตรฐานการบัญชี และหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร โดยวิธีนี้จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสะดวกต่อการปฏิบัติในการบันทึกรายการทางบัญชี เพราะไม่ต้องกังวลว่าจะถูกตรวจพบการกระทำความผิด

2.1.2 ปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอากรอย่างถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดบัญญัติไว้ อาทิ การจดทะเบียน การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐาน การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษีอากร

2.1.3 ให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในอันที่จะจัดผู้ทุจริตโกงภาษีอากร

2.2 เพื่อให้ขจัดปัญหาในการเสียภาษีอากรของกิจการที่อาจเกิดขึ้นในทุกกรณี ทั้งนี้ เพราะภาษีอากรที่ธุรกิจพึงต้องเสียมีหลายประเภท ซึ่งในแต่ละประเภทมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป การวางแผนภาษีอากรจะเป็นเครื่องชี้ทางปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ธุรกิจ นอกเหนือไปจากการเสียภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามาตราฐานที่อาจมีขึ้นในอนาคต

ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากจะช่วยให้เสียภาษีอากรได้โดยถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นจำนวนน้อยที่สุดแล้ว ยังช่วยให้ธุรกิจมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งเป็นการลดทอนปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี

2.3 เพื่อประหยัดหรือลดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ ไม่ว่า จะเป็นภาษีอากรประเภทใด **ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาแต่การเสียภาษีอากรไว้มิถูกต้อง** ทั้งหลายดังกล่าว อาทิ

2.3.1 เบี้ยปรับ เป็นเงินที่ต้องชำระเพิ่มนอกเหนือจากเงินภาษีอากร เนื่องจากผู้ประกอบการ ชำระภาษีอากรขาดไป หรือน้อยกว่าจำนวนที่พึงต้องเสีย หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของกฎหมายในบางกรณี

2.3.2 เงินเพิ่ม เป็นเงินที่ต้องชำระเพิ่มนอกเหนือจากเงินภาษีอากร เนื่องจากผู้ประกอบการชำระ ภาษีอากรล่าช้า หรือชำระเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้

2.3.3 ค่าปรับทางอาญา เป็นเงินที่ต้องชำระเนื่องจากการที่ผู้ประกอบการจงใจ ผิดฝืน หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ดังนั้น **การเสียภาษีอากรที่ประหยัดที่สุด** จึงหมายถึง **การเสียภาษีอากรให้ถูกต้อง ครบถ้วนตาม หลักการวางแผนภาษีอากรที่ดี** และกล่าวโดยเฉพาะสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นในการ คำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะนำรายจ่ายค่าเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม หรือค่าปรับ ทางอาญาตามประมวลรัษฎากร อันเกิดจากการเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร ไม่ได้ ฉะนั้น ผู้ประกอบการจึงควรหลีกเลี่ยงรายจ่ายที่เกิดจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง

2.4 เพื่อลดต้นทุนการดำเนินการหรือเพิ่มกำไรสุทธิ โดยใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร อาทิ

2.4.1 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น

- (1) การเลือกใช้หน่วยทางภาษีอากร เพื่อให้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีจำนวนน้อยที่สุด
- (2) การใช้สิทธิเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินจากแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ
- (3) การใช้สิทธิเกี่ยวกับเครดิตภาษี สำหรับเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร ตามมาตรา

47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

- (4) การใช้สิทธิเกี่ยวกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้น
- (5) การใช้สิทธิเลือกหักค่าใช้จ่าย
- (6) การใช้สิทธิหักค่าลดหย่อน
- (7) การใช้สิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้
- (8) การให้ผู้จ่ายเงินได้ที่เป็นคู่สัญญาออกภาษีเงินได้แทนตน

2.4.2 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น

(1) การขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อการยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 3 - 8 ปี และการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลลงครึ่งหนึ่งภายหลังการส่งเสริม การลงทุน

(2) การใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรตาม **มาตรา 65 ทวิ (10)** ให้แก่บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(3) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้าที่ ประกอบกิจการในประเทศไทยให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่ประกอบกิจการในประเทศไทย ตาม**มาตรา**

5 ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500

(4) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นจำนวนร้อยละ 100 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าจ้างเพื่อทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 598) พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่รับทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2537

(5) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการโรงเรียนเอกชนหรือกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แต่ไม่รวมถึงรายได้จากการขายของ การรับจ้างทำของ หรือการให้บริการอื่นใดที่ได้รับจากผู้ซึ่งมิใช่ นักเรียน หรือนักศึกษาของโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวมิได้ประกอบกิจการอื่นใด นอกจากกิจการโรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538

(6) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสถาบันฝึกอบรม เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานของลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น หรือของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวมิได้ประกอบกิจการอื่นใด นอกจากกิจการสถาบันฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานตามมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538

(7) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นจำนวนร้อยละ 100 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเข้ารับการศึกษาศึกษาหรือฝึกอบรมในสถานศึกษาหรือสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพที่ทางราชการจัดตั้งขึ้นหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด หรือรายจ่ายในการฝึกอบรมให้แก่ลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 437) พ.ศ. 2548

(8) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นจำนวนร้อยละ 100 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกเตรียมเข้าทำงานเพื่อประโยชน์ของกิจการผู้ดำเนินการฝึกนั้นตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 437) พ.ศ. 2548

(9) การตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นตามมาตรา 65 ทวิ (3) โดยไม่ต้องนำส่วนที่ตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นดังกล่าวไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

(10) การนำผลขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรซึ่งยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรตามมาตรา 65 ตริ (12)

(11) การตีราคาทรัพย์สินตามราคาตลาดในวันที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากันหรือโอนกิจการ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้โอนกิจการต้องจดทะเบียนเลิกและชำระบัญชี ทั้งนี้ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวไม่ต้องถือราคาตลาดของทรัพย์สินเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามมาตรา 74 (1)

(12) การหักรายจ่ายได้เพิ่มขึ้นและการหักเงินได้พึงประเมินเนื่องจากการส่งออกเพิ่มขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(13) การใช้ผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีก่อนปีปัจจุบันตามมาตรา 65 ตี (12) แห่งประมวลรัษฎากร และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(14) การหักรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า สำหรับค่าจ้างคนพิการหรือค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมอาคารหรือยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 499) พ.ศ. 2553

2.4.3 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร **กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม** โดยการจำหน่าย จ่าย โอนสินค้าของผู้ประกอบการจดทะเบียนโดยไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น

(1) กรณีควบกิจการหรือโอนกิจการตามมาตรา 77/1 (8) (ฉ)

(2) การแจกเครื่องแบบหรือเสื้อนอกให้แก่พนักงานตามมาตรา 77/1 (8) (ง) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)

(3) การแลกเปลี่ยนไปพร้อมกับการขายสินค้าหรือการให้บริการ การให้สินค้าเป็นรางวัลแก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการในแต่ละวัน

(4) การแจกของขวัญหรือของชำร่วยเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี

(5) การแจกสินค้าตัวอย่างเนื่องในกิจกรรมส่งเสริมการขายตามมาตรา 79 (4) และประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)

(6) การบริจาคสินค้าให้แก่องค์การสาธารณกุศลตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534 ได้แก่ สถานพยาบาลหรือสถานศึกษาของรัฐบาลหรือขององค์การของรัฐบาล สภาอากาศไทย วัฒนาอาราม มูลนิธิ สมาคม หรือกองทุนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นองค์การสาธารณกุศล โรงเรียนเอกชนที่ประกอบกิจการโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(7) การส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าทดลองใช้ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 40)

(8) การแจกเครื่องแบบให้แก่พนักงานในส่วนที่ไม่เกิน 2 ชุดต่อปีและเสื้อนอกไม่เกิน 1 ตัวต่อปี

(9) การเลี้ยงอาหารแก่พนักงาน

(10) การนำเข้าสินค้ามาขายในราชอาณาจักร โดยให้ผู้ซื้อเป็นผู้ส่งออกและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ด้านศุลกากรในนามของผู้ซื้อ

(11) การเลื่อนจุดที่เกิดภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม (ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม) ออกไปโดยใช้เงื่อนไขทางธุรกิจ อาทิ ยังไม่ส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้าจนกว่าลูกค้าจะมีความต้องการในการใช้สินค้าหรือวัตถุดิบนั้น

2.4.4 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร **กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ** โดย

(1) ใช้สิทธิยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับดอกเบี้ยรับจากการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือเดียวกัน หรือพนักงาน ลูกจ้างเพื่อเป็นสวัสดิการตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.26/2534 เป็นต้น

(2) การเลือกใช้เกณฑ์ในการคำนวณรายรับเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามเกณฑ์เงินสด ในขณะที่เกณฑ์ในการคำนวณรายจ่ายเพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นไปตามเกณฑ์สิทธิก็ตาม

2.4.5 การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรกรณีภาษีอากรประเภทอื่นตามประมวลรัษฎากร อาทิ

(1) การปิดอากรแสตมป์สัญญาที่กระทำในต่างประเทศ ต่อเมื่อนำตราสารนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร

(2) การขอรับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อการยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร สำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อประกอบกิจการตามที่ได้รับส่งเสริมการลงทุน

(3) การประกอบกิจการในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร สำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อประกอบกิจการ

(4) การประกอบกิจการคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม อากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร สำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อประกอบกิจการ

2.5 เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นและไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากแผนภาษีอากรเป็นส่วนหนึ่งของแผนธุรกิจ และมีความเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ในการวางแผนภาษีอากรจึงจำเป็นต้องต้องทำการศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของธุรกิจ วิธีการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เอกสารหลักฐานทางธุรกิจและภาษีอากร หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้มีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานที่จะทำให้สอดคล้องกันทั้งในทางธุรกิจและภาษีอากร ก่อให้เกิดการปรับปรุงระบบงานและแนวทางปฏิบัติที่สมบูรณ์ในอันที่จะให้ได้การปฏิบัติงานที่ดี รวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.6 การวางแผนภาษีอากรที่ดีและการดำเนินการตามที่ได้วางแผนภาษีอากรดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้ประกอบการคลายความกังวลต่อการถูกเรียกตรวจสอบภาษีอากรของทางราชการ เพราะมีข้อมูลทั้งใน 3 บัญชีและทางภาษีอากรที่เพียบพร้อม สามารถชี้แจงหรือแสดงหลักฐานข้อเท็จจริงต่างๆ ทางบัญชีการเงิน (Financial Accounting) และบัญชีภาษีอากร (Tax Accounting) แก่เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบภาษีได้โดยชัดแจ้งอันจะทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายที่ไม่ควรต้องเสียไป นอกเหนือไปจากการเสียโอกาสและความรู้สึกที่ดี

นอกจากนี้ การวางแผนภาษีอากรยังมีส่วนช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานที่กระทำการวางแผนภาษีอากรนั้นๆ ได้รับการไว้วางใจจากหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะเจ้าพนักงานสรรพากรในการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีอากรขององค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ

2.7 เพื่อเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนการวางแผนภาษีอากรผู้วางแผนต้องทำการศึกษาแนวทางปฏิบัติงานของธุรกิจที่จะวางแผนภาษีอากร จึงทำให้มองเห็นปัญหาอื่นในการบริหารงานที่ต้องขัดแย้งกัน โดยเฉพาะปัญหาการควบคุมภายใน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ในการวางแผนภาษีอากรจำเป็นต้องอาศัยการควบคุมภายในที่ดีควบคู่กันไป การวางแผนภาษีอากรและการควบคุมภายในจึงเป็นปัจจัยที่คู่ขนานและส่งเสริมกันในการบริหารงานทุกชนิด

2.8 เพื่อการขยายกิจการ โดยต้องทำการวางแผนภาษีอากร เหมือนเพิ่งเริ่มประกอบกิจการใหม่

2.9 เพื่อระดมทุนหรือการร่วมทุน

กล่าวโดยสรุป การวางแผนภาษีอากรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาทางธุรกิจ โดยพิจารณาเฉพาะประเด็นทางภาษีอากรที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ที่ต้องพิจารณากำหนดเป้าหมายของธุรกิจรวมทั้งเป้าหมายทางด้านภาษีอากร ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษีอากร ในขณะเดียวกันให้พิจารณาว่าปัญหาทางภาษีอากรคืออะไร เพราะเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ก็คือสิ่งเดียวกัน หากแต่อยู่คนละด้าน กล่าวคือ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์จะอยู่ที่ปลายสุด พรหมแดนของปัญหา จากนั้นพิจารณาว่าสาเหตุของปัญหาภาษีอากรเกิดจากอะไร โดยเรียงลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาแต่ละประเด็น (Priority) เมื่อนำปัญหา สาเหตุ และเป้าหมายทางภาษีอากร มาพิจารณารวมกันก็จะได้แนวทางแก้ปัญหาภาษีอากรโดยเฉพาะการแก้ปัญหาที่สาเหตุ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สาเหตุของปัญหาก็คือแนวทางแก้ไข หากแต่เป็นด้านตรงกันข้ามของกันและกัน เช่นเดียวกับปัญหาเป็น ด้านตรงกันข้ามของเป้าหมายนั่นเอง

ดังนั้น ไม่ว่าผู้บริหารจะพิจารณาจากมุมใดของปัญหาก็ได้ กล่าวคือ จะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ก็จะได้มาซึ่งปัญหา หรือหากเริ่มจากปัญหาก็จะได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ จากนั้นพิจารณาให้เห็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา ก็จะได้มาซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหา และเมื่อนำแนวทางแก้ไขปัญหาไปปฏิบัติ ก็จะได้ผลตามเป้าหมายอย่างไม่มีผิดพลาด แต่ทั้งนี้ ต้องใช้แนวคิดในเชิงบวกเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเสมอ มิฉะนั้น ก็จะได้มาซึ่งปัญหาใหม่ไม่มีที่สิ้นสุด